

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка

Філософський факультет
Кафедра політології

Затверджено

На засіданні кафедри політології
філософського факультету
Львівського національного університету імені Івана Франка
(протокол № 1 від 26 серпня 2022 р.)

Завідувач кафедри проф. Анатолій РОМАНЮК

**Силабус з навчальної дисципліни
«Місцеве самоврядування»,
що викладається в межах ОПП «Політологія»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти для здобувачів
зі спеціальності 052 «Політологія»
галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»
2022 року вступу**

Львів – 2022

Назва дисципліни	Місцеве самоврядування
Адреса викладання дисципліни	м. Львів, Львівський національний університет імені Івана Франка, вул. Університетська 1, 79000
Факультет та кафедра, за якими закріплена дисципліна	Філософський факультет, кафедра політології
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	Галузь знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» Спеціальність 052 «Політологія»
Викладачі дисципліни	Була Світлана Петрівна, кандидат політичних наук, доцент кафедри політології ЛНУ ім. І. Франка
Контактна інформація викладачів	Електронна адреса: svitlana.bula@lnu.edu.ua Сторінка викладача: https://filos.lnu.edu.ua/employee/8025 Місце знаходження: Львів, Львівський національний університет імені Івана Франка, вул. Університетська 1, ауд. 206
Консультації з питань навчання по дисципліні відбуваються	Щосереди: 15.00-16.20 год. (кафедра політології, вул. Університетська, 1, ауд. 206) та у день проведення лекцій/практичних занять. Також можливі онлайн консультації через засоби віддаленого відео- й аудіозв'язку та емейлінг на електронну адресу викладача.
Сторінка дисципліни	https://filos.lnu.edu.ua/academics/bachelor/curriculum-politology
Інформація про дисципліну	Навчальна дисципліна «Місцеве самоврядування» є нормативною навчальною дисципліною і складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки магістра спеціальності 052 - Політологія, яка викладається в 5-му семестрі в обсязі 4 кредитів, 135 годин і підсумковим (іспит) контролем і оцінюють у 100 балів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS)
Коротка анотація дисципліни	Курс розроблено таким чином, щоб надати учасникам необхідні знання, обов'язкові для того, щоб самостійно аналізувати процеси публічної діяльності на місцевому рівні, сформулювати уявлення про взаємодію місцевої влади з громадськістю та вплив на процеси прийняття рішень в органах місцевого самоврядування. Тому у курсі представлено як огляд теоретико-методологічних підходів до вивчення місцевого самоврядування та локальної демократії, так і інструментів, які потрібні для зміни територіального устрою держави та участі громадян у здійсненні місцевого самоврядування
Мета та цілі дисципліни	Метою вивчення нормативної дисципліни «Місцеве самоврядування» є ознайомлення студентів із основними принципами формування і функціонування органів місцевого самоврядування, використання різноманітних форм участі громадян у вирішенні питань місцевого значення та їх вплив на прийняття рішень на місцевому рівні . Формування у студентів професійних компетентностей, які сприятимуть їхньому вмінню використовувати форми прямої демократії що сприятиме формуванню територіальних громад як соціальних спільнот та покращенню якості соціальних послуг в системі місцевого самоврядування
Література для вивчення дисципліни	<u>Основна література:</u> 1. Батанов О. В., Кампо В. М. Муніципальне право зарубіжних країн : навч. посіб. : у 2 ч. / за заг. ред. П. Ф. Мартиненка. – К. : Знання України, 2006. – Ч. 1.

2. Муніципальне право України. Підручник. / за ред.. В.Ф.Погорілка, О.Ф.Фрицького. – К., 2006.
3. Економічний розвиток громад : навчальний посібник / І. Алмаші, В. Белінська, Л. Борейко та ін. – Ужгород : Данило С. І., 2007.
4. Європейська Хартія Місцевого самоврядування Ради Європи та її моніторингова система – Управління сучасним містом. Вип 5. Дніпропетровськ. УАДУ. – 2000.
5. Батанов О. В. Муніципальна влада в Україні: проблеми теорії та практики : монографія / О. В. Батанов ; відп. ред. М. О. Баймуратов. – К. : Юрид. думка, 2010.
6. Батанов О. В. Територіальна громада – первинний суб'єкт муніципальної влади в Україні: поняття та ознаки / О. В. Батанов // Вісн. Центральної виборчої комісії. – 2008. – № 2 (12).
7. Лендшел М. Місцева демократія у країнах Центральної і Східної Європи : монографія / М. Лендшел. – Ужгород : Мистецька лінія, 2011.
8. Місцеве самоврядування: ідея сучасної громади. Шобер Петер/Пер. З нім.Р.Мов'янка. Ред. ЄБразуль-Брушковського. Передмова О.Ю.Мороза. – Львів: Аххіл, 2011.-272 с.
9. Бортнікова А.В. Місцеве самоврядування на Волині: суспільно-політичні традиції і сучасний процес децентралізації: монографія / Алла Василівна Бортнікова. – Луцьк: Вежа-Друк, 2018. -372 с.
10. Дудінська І., Цірнер М. Децентралізація публічної влади у країнах Центральної та Східної Європи (на прикладі Словаччини, Польщі та України): монографія /Дудінська Ірина, Цірнер Міхал. – Ужгород: Поліграфцентр «Ліра», 2017. – 128 с.
11. Місцеве самоврядування в умовах децентралізації повноважень: навчальний посібник / А. Лелеченко та ін. К.: Національна академія державного управління при Президентові України, 2017. 110 с.
12. Кравців В., Сторонянська І. Територіальні громади в умовах децентралізації: ризики та механізми розвитку: монографія. Львів: ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М. І. Долишнього НАН України, 2020. 531 с.
13. Закон «Про місцеве самоврядування в Україні»: наук.-практ. комент. / за ред. д-ра юрид. наук., проф. В. Ф. Опришка. – К. : Ін-т законодавства Верховної Ради України, 1999.
14. Закон України «Про всеукраїнський та місцеві референдуми» // Відомості Верховної Ради УРСР. – 1991. – № 33.
15. Закон України «Про місцеві Ради народних депутатів та місцеве і регіональне самоврядування» // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 28.
16. Європейська Хартія Місцевого самоврядування Ради Європи та її моніторингова система – Управління сучасним містом. Вип 5. Дніпропетровськ. УАДУ. – 2000.
17. Європейська хартія місцевого самоврядування, м. Страсбург, 15 жовтня 1985 р. : ратифіковано Законом № 452/97-ВР (452/97-ВР) від 15 липня 1997 р., підписано 6 листопада 1996 р. : офіц. пер. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=994_036.

Додаткова література та інтернет джерела:

1. Кравченко В., Бородін Є., Квітка С. Місцеве самоврядування в системі публічного управління: навчальний посібник у схемах. URL: http://www.dridu.dp.ua/biblioteka/doc/Mistseve_samovryaduvannya.pdf
2. Із законопроектів про інститут префектів таємниці ніхто не робить – прем'єр. *Укрінформ*. 06.03.2020. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-politics/2891133-iz-zakonoproektiv-pro-institut-prefektiv-taemnici-niht-to-ne-robit-premer.html>
3. Воронов М. Інститут старости у системі муніципального права України. *Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія «Право»*. 2017. Вип. 23. С. 50–53.
4. Врублевський О. Голова ОТГ і староста: повноваження, субординація та службові відносини. *Децентралізація дає можливості*. 30.04.2018. URL: <https://decentralization.gov.ua/news/8755>
5. Децентралізація і формування політики регіонального розвитку в Україні: наукова доповідь / О. Шевченко та ін.; за наук. ред. Я. Жаліла. Київ: Національний інститут стратегічних досліджень, 2020. 153 с.
6. Інституційний розвиток місцевого самоврядування в Україні в умовах державно-управлінських реформ / І. Козюра та ін.; за заг. ред. Ю. Сурміна, І. Козюри. К.: НАДУ, 2013. 52 с.
7. Кравченко В. Проблеми законодавчого закріплення компетенції місцевого самоврядування в контексті реформ місцевого самоврядування в Україні. *Аспекти публічного управління*. 2014. № 11–12 (13–14). С. 13–21.
8. Мишак І. Реформа децентралізації в Україні: основні тенденції та перспективи завершення. *Конституційний процес в Україні: політико-правові аспекти*. 2021. № 2 (82). С. 3–7.
9. Павленко І., Даниляк О., Макаров Г. Нормативно-правове забезпечення та управління виборчим процесом – оцінка ефективності та рекомендації (за підсумками виборчої кампанії – 2020). К.: НІСД, 2021. URL: https://niss.gov.ua/sites/default/files/2021-09/analytrep_03_2021.pdf
10. Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо запровадження середньострокового бюджетного планування: Закон України № 2646-VIII від 06.12.2018. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2646-19#Text>
11. Закон України “Про внесення змін до Закону України “Про звернення громадян” щодо електронного звернення та електронної петиції”// Законодавство України. Верховна Рада України. - Документ 577-VIII, - Прийняття від 02.07.2015 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/577-19#Text>
12. Законом України “Про доступ до публічної інформації” //Законодавство України. Верховна Рада України. - Документ 2939-VI, - Редакція від 24.10.2020, підстава - [912-IX](#). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-17#Text>

	<p>13. Закон України “Про місцеве самоврядування в Україні” // Законодавство України. Верховна Рада України. -Документ 280/97-ВР, - Редакція від 18.03.2021, підстава - 1258-IX. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80#Text</p> <p>14. Європейська хартія місцевого самоврядування, м. Страсбург 15 жовтня 1985 року. Хартію ратифіковано Законом № 452/97-ВР від 15.07.97. Офіційний переклад. // Законодавство України. Верховна Рада України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_036 Назва з екрана.</p> <p>15. Закон України “Про всеукраїнський референдум”. // Законодавство України. Верховна рада України. Документ 1135-IX, прийнятий від 26.01.2021, набрання чинності від 11.04.2021 URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1135-20#Text</p> <p>16. Закон України “Про Звернення громадян” // Законодавство України. Верховна Рада України. - Документ 393/96-ВР, - Редакція від 01.01.2020, підстава - 198-IX. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/393/96-%D0%B2%D1%80#Text</p>
Тривалість курсу	1 семестр / 135 год.
Обсяг курсу	<p>Загалом 135 годин зокрема 64 аудиторних години 3 них: 32 годин лекцій 32 годин практичних занять 71 годин самостійної роботи</p>
Очікувані результати навчання	<p>У результаті успішного проходження курсу студент набуває <i>спеціальні (фахові) компетентності</i>:</p> <p>СК06. Здатність аналізувати публічну політику на місцевому, національному, європейському та глобальному рівні спроможність ефективно виконувати політико-організаційні, експертно-аналітичні та консультаційні функції на національному та міжнародному рівні;</p> <p>СК 13. Здатність застосовувати теоретичні моделі ухвалення політичних рішень та формувати стратегії забезпечення прозорості процесу прийняття рішень;</p> <p>СК 15. Здатність використовувати засадничі основи проектної діяльності як частини публічної політики, форм та механізмів зв'язку інститутів громадянського суспільства з інститутами державної влади.</p> <p><i>Програмні результати навчання:</i></p> <p>РН 12. Вміти аналізувати взаємодію політичних акторів та інститутів, владу та урядування, політичні системи та режими, політичну поведінку у різних контекстах їх функціонування;</p> <p>РН13. Вміти аналізувати публічну політику на місцевому, національному, європейському та глобальному рівні;</p> <p>РН 18. Застосовувати теоретичні моделі прийняття рішень для вирішення професійних питань в сфері політичного та державного управління та здійснення публічної політики;</p> <p>РН 21. Застосовувати теорії соціальної стратифікації, групової взаємодії, діяльності груп інтересів та груп тиску на місцевому, регіональному та державному рівні здійснення публічної політики.</p>

	<p>Після завершення курсу студент повинен:</p> <p>Знати</p> <ul style="list-style-type: none"> • основи місцевого самоврядування як науки про вдосконалення управління політичними процесами; • основні положення та принципи Європейської хартії місцевого самоврядування, Закону України «Про місцеве самоврядування» та інших нормативних актів щодо діяльності місцевого самоврядування; • місцеве самоврядування як необхідний інструмент і спосіб існування демократичного суспільства; • принцип здійснення місцевого самоврядування; • роль та участь громадян у здійсненні місцевого самоврядування; • функції місцевого самоврядування; • основні процеси та етапи децентралізації; • гарантії місцевого самоврядування. <p>Вміти</p> <ul style="list-style-type: none"> • володіти комплексом знань про систему місцевого самоврядування; • аналізувати законодавство про місцеве самоврядування; • аналізувати міжнародний досвід місцевого самоврядування і застосовувати його в Україні; • визначити функції, принципи й методи місцевого самоврядування; • визначити гарантії місцевого самоврядування; • вирішувати політичні конфлікти на рівні місцевої влади; • впливати на прийняття рішень на рівні місцевої влади
Ключові слова	муніципалітет; мер міста; голова ОТГ, місцева політика, громадські слухання, децентралізація, громада, об'єднані громади, ОСББ, громадські бюджети співробітництво територіальних громад
Формат курсу	Змішаний
Аудиторні особливості курсу	Проведення лекцій, практичних/семінарських занять та консультацій для кращого розуміння тем дисципліни.
Теми	Детально див. Додаток «Схему курсу»
Підсумковий контроль, форма	Іспит в кінці семестру
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з «Історія політичної думки», «Політична влада», «Політичні інститути та системи», «Партології», «Державного управління». Вони будуть допоміжними для сприйняття категоріального апарату.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Презентації, лекції, колаборативне навчання (групові проекти, спільні розробки, групові розрахункові роботи, навчальні спільноти, тьюторство і т.д.), проектно-орієнтоване навчання, дискусія, семінари, самостійна робота, аналіз статистичних баз даних. Навчальні методи: пояснювально-ілюстративний, частково-пошуковий, інтерактивний, активізації навчання.

<p>Необхідне обладнання</p>	<p>Вивчення курсу потребуватиме залучення персонального комп'ютера (принаймні лектором) і мультимедійного проектора. Крім того, бажано, щоби студенти також користувались персональними комп'ютерами. Для курсу не потрібно спеціалізованого програмного забезпечення (хоча воно може використовуватись за бажанням). Тим не менше, потрібне впевнене користування загальноживаними програмами й операційними системами (з метою подання електронних матеріалів – електронна пошта, платформи Microsoft Teams, Zoom, Telegram, Moodle тощо). Також для курсу бажане володіння мінімальними навиками роботи з базами та масивами даних й інформації.</p>
<p>Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)</p>	<p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням: практичні/самостійні тощо – 40% семестрової оцінки (максимальна кількість балів – 40); контрольні заміри (модулі) – 10% семестрової оцінки (максимальна кількість балів – 10); іспит – 50% семестрової оцінки (максимальна кількість балів – 50). Підсумкова максимальна кількість балів упродовж семестру – 100.</p> <p>Письмові та проектні роботи: Очікується, що студенти виконають декілька видів письмових робіт, серед яких есе, презентації та вирішення кейсів.</p> <p>Академічна доброчесність: Очікується, що роботи студентів будуть їхніми оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування і втручання в роботу інших студентів становлять, однак не обмежують прикладів можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак цього є підставою для незарахування тієї або іншої роботи студента викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману. Відповідно, жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</p> <p>Відвідування занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції та практичні заняття курсу. Студенти повинні інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися всіх термінів, визначених для виконання усіх видів робіт, передбачених курсом.</p> <p>Література. Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед основних і додаткових.</p> <p>Політика виставлення балів. Враховуються бали набрані під час робота на семінарських заняттях (виступи, дискусії, обговорення), на модульній контрольній роботі у формі тестування та захист презентації або есе. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізнь на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях не пов'язаних з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін.</p> <p>Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</p>

**Питання до екзамену
(чи питання на
контрольні роботи)**

Орієнтований перелік питань до заліку:

1. Місцеве самоврядування : поняття суть та наукові підходи.
2. Теорія природних прав вільної громади.
3. Громадівська теорія.
4. Державницька теорія (головні напрями –політичний та юридичний).
5. Сучасні теорії місцевого самоврядування.
6. Теорія дуалізму муніципального управління.
7. Самоврядування в теоріях українських вчених.
8. Погляди Т.де Токвіля щодо сутності місцевого самоврядування. Трирівнева система адміністративно-територіального устрою. Три рівні локальної системи.
9. Співвідношення понять «локальна демократія» та «місцеве самоврядування».
10. Співвідношення понять «громадянське суспільство» та «місцеве самоврядування»
11. Самоврядування в часи Київської Русі.
12. Магдебурзьке право в українських містах та його значення.
13. Козацьке самоврядування. Конституція Пилипа Орлика.
14. Земська реформа та її значення для України.
15. Конституційно-правові акти кінця ХІХ-поч. ХХ ст.. про місцеве самоврядування.
16. Становлення та головні тенденції розвитку місцевого самоврядування в Україні з початку дев'яностих років. Основні закони та документи.
17. Особливості сучасного місцевого самоврядування.
18. Реформи децентралізації. Типологія децентралізації.
19. Англо-американська модель та її особливості.
20. Форми місцевого самоврядування.
21. Континентально-європейська модель.
22. Іберійська модель та її особливості.
23. Радянська модель місцевого самоврядування.
24. Принципи місцевого самоврядування в Європейській Хартії про місцеве самоврядування та Всесвітній декларація місцевого самоврядування.
25. Сфера виключної та делегованої компетенції місцевого самоврядування у різних політико-управлінських системах.
26. Громади як основний елемент місцевого самоврядування.
27. Види та функції та повноваження територіальних громад.
28. Форми діяльності місцевих громад. Загальні збори громадян за місцем проживання.
29. Місцеві ініціативи та громадські слухання.
30. Представницькі органи місцевого самоврядування в Україні.
31. Світовий досвід функціонування представницьких органів
32. Основні види виконавчих структур місцевого самоврядування їх функції.
33. Роль партій у місцевому політичному житті громад.
34. Форми участі громадян у місцевому самоврядуванні.
35. Місцеве самоврядування та децентралізація.
36. Сутність муніципального управління, його методи та інструменти.

	<p>37. Електронне врядування на місцевому рівні</p> <p>38. Матеріально-фінансова основа місцевого самоврядування.</p> <p>39. Моделі економічного розвитку громад. Місцевий економічний розвиток.</p>
Опитування	Анкету-оцінку для оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.

Додаток. Схема курсу “Місцеве самоврядування”

Тиж . / год	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)	Література / Ресурси в інтернеті	Завдання, год.	Термін виконання
1 4 год.	<p>Тема 1. Місцеве самоврядування: поняття, суть та наукові підходи. Поняття та суть місцевого самоврядування. Співвідношення понять «місцеве самоврядування» і «локальна демократія»</p>	<p>Лекція, презентація, дискусія – 2 год. Семинар, групова робота, дискусія – 2 год. Самостійна робота, доповідь, бесіда, обговорення – 4.5 год.</p>	<p>1.Кравченко В., Бородін Є., Квітка С. Місцеве самоврядування в системі публічного управління: навчальний посібник у схемах. - URL: http://www.dridu.dp.ua/biblioteka/doc/Mistseve_samovryaduvannya.pdf 2.Воронкова В. Г. Муніципальний менеджмент : навч. посіб. / В. Г. Воронкова. – К. : ВД «Професіонал», 2004 с. 3.Кучабський О. Локальний рівень адміністративно-територіального устрою України: перспективи реорганізації [Електронний ресурс] / О. Кучабський // Демократичне врядування : наук. вісн. – 2009. – Вип. 3. – URL: https://science.lpnu.ua/uk/dg/vsi-vypusky/vypusk-3-2009/lokalnyy-riven-administratyvno-terytorialnogo-ustroyu-ukrayiny 4. Лендшел М. Регіональні та місцеві аспекти політики / М. Лендшел, М. Токар // Наук. вісн. Ужгород. ун-ту. Сер. : Політологія. Соціологія. Філософія. – 2010. – Вип. 15. 5.Була С. Локальна демократія як фундаментальна категорія в актуалізації проявів інституціонально-правових модусів місцевого самоврядування: кореляція, формалізація та схематизація основних понять /С.П.Була, В.Гнатюк// Вісник Львівського університету. Філософсько-політологічні студії. – м. Львів, - 2015. - Випуск 6, - с.76-88. – URL: http://www.fps-visnyk.lnu.lviv.ua/archive/6_2016/11.pdf 6.Була С. Нормативні та організаційні передумови локальної демократії в Україні. /С.П.Була// Вісник Львівського університету. Філософсько-політологічні студії. – м. Львів, - 2013. - Випуск 3, - с.119-130 - URL: http://old.filos.lnu.edu.ua/bulletin_philosophy/ua/docs/visnyk03/articles/13.pdf 7.Неоінституційні механізми реалізації детермінант локальної демократії в Україні / С. П. Була // ОСВІТА РЕГІОНУ. Український науковий журнал; Університет «Україна», м.Київ. 2012. - № 2. – с. 105-110 Локальна демократія: сучасні теоретичні підходи / С. П. Була // Науковий вісник Ужгородського університету. Сер.: Політологія. Соціологія. Філософія / ред. кол. М. Вегеш, В. Андрущенко, О. Бабкіна та ін. ; М-ство освіти і науки України ; Ужгород. нац. ун-т. – Ужгород : Говерла, 2011. – Вип. 16. – С. 16–19.</p>	<p>Опрацювання додаткової літератури до теми. Підготувати доповідь та дискусії по питаннях теми 4,5 год.</p>	1 тиждень

2 4 год.	<p>Тема 2. Історичні та сучасні концепції місцевого самоврядування.</p> <p>Громадівська концепція місцевого самоврядування та передумови її становлення . Державницька концепція місцевого самоврядування та її витоки. Сучасні концепції місцевого самоврядування</p>	<p>Лекція, презентація, дискусія – 2 год. Семінар, групова робота, дискусія – 2 год. Самостійна робота, доповідь, бесіда, обговорення – 9 год.</p>	<p>1/Євтушенко О. Н. Державницька й громадівська концепції місцевого самоврядування в російській політичній думці другої половини XIX століття / О. Н. Євтушенко // Наукові праці. Політологія. — 2012. — Випуск 170. — Том 182. — С. 106–110.</p> <p>2.Лелеченко А. П. Зарубіжний досвід організації функціонування місцевого самоврядування: імплементація в Україні [Електронний ресурс] / А. П. Лелеченко // Державне управління: удосконалення та розвиток. — 2011. — № 3. — Режим доступу : http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=266</p> <p>3.Батанов О. В. Муніципальне право зарубіжних країн : навч. посіб. : у 2 ч. / О. В. Батанов, В. М. Кампо ; за заг. ред. П. Ф. Мар-тиненка. – К. : Знання України, 2006. – Ч. 1.</p> <p>4. Біленчук П. Д. Місцеве самоврядування в Україні (муні-ци-пальне право) / П. Д. Біленчук, В. В. Кравченко, М. В. Під-мо-гильний. – К., 2000.</p> <p>5. Воронкова Г. В. Муніципальний менеджмент : навч. по-сіб. / Г. В. Воронкова. – К. : ВД «Професіонал», 2004.</p>	<p>Опрацювання додаткової літератури до теми. Підготувати доповідь та дискусії по питаннях теми 9 год.</p>	2 тиждень
3-4 8 год.	<p>Тема 3. Історія розвитку місцевого самоврядування в Україні</p> <p>Зародження елементів самоврядування в період Київської Русі. Магдебурзьке право, його зміст і значення. Місцеве самоврядування з другої половини XVI до середини XX ст. Радянська система та сучасний український варіант самоврядування</p>	<p>Лекція, презентація, дискусія – 4 год. Семінар, групова робота, дискусія – 4 год. Самостійна робота, доповідь, бесіда, обговорення – 9 год.</p>	<p>1.Кампо В. Український конституціоналізм на порозі XXI ст.: проблеми і перспективи / В. Кампо // Розвиток демократії в Україні : матер. Міжнар. наук. конф. (м. Київ, 29 вересня – 1 жовтня 2000 р.). – К., 2001. – С. 254–268.</p> <p>2.Гришук М. В. Нариси історії місцевого самоврядування України / М. В. Гришук. — Острог : Національний ун-т «Острозька академія», 2003. — 159 с.</p> <p>3.Євтушенко О. Н. Радянська модель організації місцевої влади в Україні / О. Н. Євтушенко // Наукові праці. Державне управління. — 2011. — Вип. 147. — Том 159. — С. 37–42</p> <p>4.Костенок І. Радянська модель самоврядування як чинник впливу на сучасні самоврядні практики на пострадянському просторі / Ігор Костенок // Держава та суспільство. — 2012. — Вип. 4. — С. 168–171</p> <p>5.Куйбіда В. С. Принципи і методи діяльності органів місцевого самоврядування : [монографія] / В. С. Куйбіда. — К. : МАУП, 2004. — 432 с.</p> <p>6.Лациба М. В. Місцева демократія в Україні: нові стандарти / М. В. Лациба, І. М. Лукеря, О. Л. Ващук Огданська. — К. : Агентство «Україна», 2013. — 215 с.</p> <p>7.Матвієнко А. С. Політико-правові засади територіальної організації держави: світовий досвід і Україна: монографія. Київ: Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, 2015. 376 с.</p> <p>8.Бортнікова А. В. Місцеве самоврядування на Волині: суспільно-політичні традиції і сучасний процес децентралізації: моно-графія. Луцьк: Вежа-Друк, 2018. 372 с.</p>	<p>Опрацювання додаткової літератури до теми. Підготувати доповідь та дискусії по питаннях теми 9 год.</p>	3-4 тиждень

			9.Buła S. Samorząd lokalny na Ukrainie: forma, która nie stała się treścią /M.Lendel, S.Buła// POLITEJA. STUDIA UKRAINSKIE - NR 2 (34/1), - Krakow, 2015. – s. 93-106 – URL: https://search.proquest.com/openview/3568cf0787093fc1f888f8956d734fba/1?jsessionid=FCF4DF99900339879BEF209917B4A12F.i-0c9f0e77fe44e3d0b?pq-origsite=gscholar		
5-6 8 год.	Тема 4. Передумови формування та основні моделі функціонування місцевого самоврядування. Англо-американська модель та її особливості. Континентально-європейська модель. Іберійська та радянська модель.	Лекція, презентація, дискусія – 4 год. Семинар, групова робота, дискусія – 4 год. Самостійна робота, доповідь, бесіда, обговорення – 9 год.	1.Батанов О. В. Муніципальне право зарубіжних країн : навч. посіб. : у 2 ч. / О. В. Батанов, В. М. Кампо ; за заг. ред. П. Ф. Мартиненка. – К. : Знання України, 2006. – Ч. 1. 2.Біленчук П. Д. Місцеве самоврядування в Україні (муніципальне право) / П. Д. Біленчук, В. В. Кравченко, М. В. Підмогильний. – К., 2000. 3.Воронкова В. Г. Муніципальний менеджмент : навч. посіб. / В. Г. Воронкова. – К. : ВД «Професіонал», 2004. 4.Євтушенко О. Н. Державницька й громадська концепції місцевого самоврядування в російської політичної думці другої половини XIX століття [Електронний ресурс] / О. Н. Євтушенко // Наукові праці Чорноморського державного університету імені Петра Могили. Сер. : Політологія. – 2012. – Т. 182, вип. 170. – С. 106–110. 5.Мороз С. Питання місцевого самоврядування в політико-правовій думці України кінця XVII – поч. XX ст. / С. Мороз // Управління великим містом: адміністрування та безпосередня демократія. – Львів, 2004 6.Вакарчук К. В. Іберійська модель місцевого самоврядування: заходи та значення державної політики / К. В. Вакарчук // Тези до міжнародної науково-практичної конференції «Громадський рух в світі та трансформація політичних режимів країн». — Сімферополь : ЦРОНІ, 2012. — С. 24–28. 7.Гулак Л. С. Сучасні моделі місцевого самоврядування: порівняльний аналіз / Л. С. Гулак // Порівняльно-аналітичне право. — 2014. — № 1. — С. 14–16 8.Лісничий В. В. Політичні та адміністративні системи зарубіжних країн. — Харків : Торнадо. — 2001. — 352 с. 9.Лендшел М. Місцева демократія у країнах Центральної і Східної Європи : [монографія] / М. Лендшел. — Ужгород : Мистецька лінія, 2011. — 688 с.	Опрацювання додаткової літератури до теми. Підготувати доповідь та дискусію по питаннях теми 9 год.	5-6 тиждень
7 4 год.	Тема 5. Конституційні засади та міжнародно-правові стандарти місцевого самоврядування Конституційно-правові основи самоврядування.	Лекція, презентація, дискусія – 2 год. Семинар, групова робота, дискусія – 2 год. Самостійна робота, доповідь,	1.Конституція України від 28 червня 1996 року (редакція від 01.01.2020). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text 2.Кравченко В. Проблеми законодавчого закріплення компетенції місцевого самоврядування в контексті реформ місцевого самоврядування в Україні. <i>Аспекти публічного управління</i> . 2014. № 11–12 (13–14). С. 13–21.	Опрацювання додаткової літератури до теми. Підготувати доповідь та дискусію по питаннях теми	7 тиждень

	Інститути та процедури імплементації європейських стандартів місцевого самоврядування	бесіда, обговорення – 4,5 год.	3.Мишчак І. Реформа децентралізації в Україні: основні тенденції та перспективи завершення. <i>Конституційний процес в Україні: політико-правові аспекти</i> . 2021. № 2 (82). С. 3–7. 3.Закон України “Про місцеве самоврядування в Україні” // Законодавство України. Верховна Рада України. -Документ 280/97-ВР, - Редакція від 18.03.2021, підстава - 1258-IX . URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80#Text 4.Європейська хартія місцевого самоврядування, м. Страсбург 15 жовтня 1985 року. Хартію ратифіковано Законом № 452/97-ВР від 15.07.97. Офіційний переклад. // Законодавство України. Верховна Рада України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_036 5.Закон України “Про всеукраїнський референдум”. // Законодавство України. Верховна рада України. Документ 1135-IX, прийнятий від 26.01.2021, набрання чинності від 11.04.2021 URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1135-20#Text 6.Закон України “Про Звернення громадян” // Законодавство України. Верховна Рада України. - Документ 393/96-ВР, - Редакція від 01.01.2020, підстава - 198-IX. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/393/96-%D0%B2%D1%80#Text 7.Антинескул О. В. Засади конституційного регулювання державного управління і самоврядування в країнах ЄС / О. В. Антинескул // Актуальні проблеми держави і права. — 2009. — Вип. 45. — С. 280–286 8.Велика Хартія Вольностей (Magna Carta), 1215 р. [Електронний ресурс]. — URL: http://maysterni.com/publication.php?id=107962	4,5 год.	
8 4 год.	Тема 6. Представницькі інститути місцевого самоврядування: системи виборів та повноваження.. Представницькі органи місцевого самоврядування в Україні. Сесія як основна форма роботи представницьких органів. Світова практика роботи представницьких органів місцевого самоврядування	Лекція, презентація, дискусія – 2 год. Семінар, групова робота, дискусія – 2 год. Самостійна робота, доповідь, бесіда, обговорення – 4.5 год.	1.Павленко І., Даниляк О., Макаров Г. Нормативно-правове забезпечення та управління виборчим процесом – оцінка ефективності та рекомендації (за підсумками виборчої кампанії – 2020). К.: НІСД, 2021. URL: https://niss.gov.ua/sites/default/files/2021-09/analytrep_03_2021.pdf 2.Ворона П. В. Місцеве самоврядування України в контексті розвитку представницької влади : [монографія] / П. В. Ворона. — Полтава : ПУЕТ, 2012 . — 187 с. 3.Горбатюк М. В. Основні теоретико-методологічні підходи до вивчення влади на місцевому рівні. Наукові записки Інституту політичних та етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса НАН України. 2016. Вип. 1. С. 23–54. 4.Євтушенко О. Н. Державна влада і місцеве самоврядування в політичній системі суспільства: монографія. Миколаїв: Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2012. 513 с.	Опрацювання додаткової літератури до теми. Підготувати доповідь та дискусії по питаннях теми 4,5 год.	8 тиждень
9 4 год.	Тема 7. Основні види виконавчих структур місцевого самоврядування їх	Лекція, презентація, дискусія – 2 год.	1.Національна стратегія реформування місцевих органів виконавчої влади та системи місцевого самоврядування (Проект. Квітень 2005 р.) [Електронний ресурс]. — URL: www.cld.org.ua/lib/93_Nationalstrategy_reform_12.doc	Опрацювання додаткової літератури до теми.	9 тиждень

	<p>функції. Виконавчі органи муніципальної влади в Україні. акордонний досвід функціонування виконавчих органів місцевого самоврядування. Контроль за місцевим управлінням центральної влади і його різновиди</p>	<p>Семинар, групова робота, дискусія – 2 год. Самостійна робота, доповідь, бесіда, обговорення – 4.5 год.</p>	<p>2.Горбатюк М. В. Основні теоретико-методологічні підходи до вивчення влади на місцевому рівні. Наукові записки Інституту політичних та етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса НАН України. 2016. Вип. 1. С. 23–54. 3.Євтушенко О. Н. Державна влада і місцеve самоврядування в політичній системі суспільства: монографія. Миколаїв: Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2012. 513 с. 4/Була С. Інформаційно-комунікативний складник у стратегічному управлінні центральних органів виконавчої влади: світові та українські практики / Світлана Була, Соломія Шваничич// Вісник Львівського університету. Філософсько-політологічні студії. – м. Львів, - 2021. - Випуск 39, - с.78-86 – URL: http://www.fps-visnyk.lnu.lviv.ua/archive/39_2021/11.pdf 5.Була С. Моделі взаємодії місцевої та державної влади на місцях внаслідок реформи децентралізації /Світлана Була // VII Методологічні читання – Сучасна політична наука: нові виклики та контексти (пам'яті професора Валерія Миколайовича Денисенка): Матеріали сьомої Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Львів, 11 грудня 2020 р.) / За наук. ред. д. політ. н., Г.В. Шипунова; відп. за вип. А.М. Сабара, Г.В. Іленьків. – Львів: ЛНУ ім. І. Франка, 2020. – с. 57-59 – URL: https://filos.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/01/Zbirnyk-tez_Metodolohichni-chytannia_11.12.2020.pdf</p>	<p>Підготувати доповідь та дискусії по питаннях теми 4,5 год.</p>	
10 4 год.	<p>Тема 8. Громади як основний елемент місцевого самоврядування Поняття територіальної громади. Види територіальних громад. Функції та повноваження територіальних громад</p>	<p>Лекція, презентація, дискусія – 2 год. Семинар, групова робота, дискусія – 2 год. Самостійна робота, доповідь, бесіда, обговорення – 4.5 год.</p>	<p>1.Кравців В., Сторонянська І. Територіальні громади в умовах децентралізації: ризики та механізми розвитку: монографія. Львів: ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М. І. Долішнього НАН України, 2020. 531 с. 2.Батанов О. В. Територіальна громада – основа місцевого самоврядування в Україні / О. В. Батанов. — К. : Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАНУ, 2001. — 260 с. 3.Білик П. П. Проблеми дефініції територіальної громади як ознаки правової сутності «регіону» / П. П. Білик // Вісник Одеського інституту внутрішніх справ. — 2001. — № 1. — С. 141–151 4.Бодрова І.І. Концептуальні підходи визначення поняття територіальної громади територіальної громади / І. І. Бодрова // Державне будівництво та місцеve самоврядування. — 2004. — № 7. — С. 62–72.</p>	<p>Опрацювання додаткової літератури до теми. Підготувати доповідь та дискусії по питаннях теми 4,5 год.</p>	10 тиждень
11 4 год	<p>Тема 9. Форми участі громадян у місцевому самоврядуванні. Роль громадянського суспільства на локальному рівні.</p>	<p>Лекція, презентація, дискусія – 2 год. Семинар, групова робота, дискусія – 2 год.</p>	<p>1.Створення органу самоорганізації населення/ Сайт Безоплатної правової допомоги. URL: https://wiki.legalaid.gov.ua/index.php/%D0%A1%D1%82%D0%B2%D0%BE%D1%80%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F_%D0%BE%D1%80%D0%B3%D0%B0%D0%BD%D1%83_%D1%81%D0%B0%D0%BC%D</p>	<p>Опрацювання додаткової літератури до теми. Підготувати доповідь та</p>	11 тиждень

	<p>Особливості політики. слухання. комітети.</p> <p>місцевої Громадські Дорадчі</p>	<p>Самостійна робота, доповідь, бесіда, обговорення – 4.5 год.</p>	<p>0%BE%D0%BE%D1%80%D0%B3%D0%B0%D0%BD%D1%96%D0%B7%D0%</p> <p>2.Типове положення про консультативний, дорадчий та інший допоміжний орган, утворений Кабінетом Міністрів України//Урядовий портал. - URL: https://www.kmu.gov.ua/npas/223288470</p> <p>3.Трачук П. А. Участь громадян України у місцевому самоврядуванні : <i>монографія</i> / П. А. Трачук. - Ужгород : Госпрозрахунковий ред.-видавн. відділ управління у справах преси та інформації, 2003. – 216 с.</p> <p>4.Закон України “Про внесення змін до Закону України “Про звернення громадян” щодо електронного звернення та електронної петиції”// Законодавство України. Верховна Рада України. -Документ 577-VIII, - Прийняття від 02.07.2015 Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/577-19#Text</p> <p>5/Законом України “Про доступ до публічної інформації” //Законодавство України. Верховна Рада України. - Документ 2939-VI, - Редакція від 24.10.2020, підстава - 912-IX. Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-17#Text</p> <p>6/Байрак С. Політична участь громадян республіки Польща на рівні місцевого самоврядування [Електронний ресурс] / С. Байрак // Освіта регіону. Політологія, психологія, комунікації. — 2013. — № 3. — URL: http://social-science.com.ua/article/1100</p> <p>7.Вдосконалення процедур прямої участі громадян на місцевому рівні. Аналітична записка // Сайт Національного інституту стратегічних досліджень при Президентові України. — URL: http://www.niss.gov.ua/articles/1557/</p> <p>8.Ірха К. О. Громадянські ініціативи як чинники розвитку громадянського суспільства України / К. О. Ірха // Освіта регіону. Політологія, психологія, комунікації. — 2013. — № 4. — С. 129–132.</p> <p>9.Була С. Актори локальної демократії та особливості їхньої участі в локальних політичних процесах /С.П.Була // Вісник Львівського університету. Філософсько-політологічні студії. – м. Львів, - 2015. - Випуск 7, - с.119-130 – URL: file:///C:/Users/bulas/Downloads/Vlu_fps_2015_7_15.pdf</p>	<p>дискусії по питаннях теми 4,5 год.</p>	
<p>12 4 год</p>	<p>Тема 10. Міські політичні режими та рухи. Роль партій в місцевому політичному житті громад</p>	<p>Лекція, презентація, дискусія – 2 год. Семінар, групова робота, дискусія – 2 год. Самостійна робота, доповідь, бесіда,</p>	<p>1.Абасов Г. Методи дослідження гарантій прав місцевого самоврядування: проблеми конституційно-правової теорії / Гафіс Гасан огли Абасов // Часопис Київського університету права. — 2012. — Вип. 3. — С. 96–100.</p> <p>2.Тищенко Ю. Моделі політичної комунікації: політичні партії та громадянське суспільство / [Ю. Тищенко, П. Байор, М. Товт, С. Горобчишина]. — К. : Агентство «Україна», 2010. — 148 с.</p> <p>3.Кучуран А. Бізнес як політичний актор міських політичних режимів / А. Кучуран // Вісник Маріупольського державного університету. Серія: Історія. Політологія. – 2016. – Вип. 15. – С. 242-253.</p>	<p>Опрацювання додаткової літератури до теми. Підготувати доповідь та дискусії по питаннях теми 4,5 год.</p>	<p>12 тиждень</p>

		обговорення – 4.5 год.	<p>4.Кучуран А. Міські соціальні рухи та їх вплив на міську політику: теоретичні аспекти / А. Кучуран // Молодий вчений. – 2016. – № 9. – С. 313-317.</p> <p>5.Кучуран А. Локальна політика та типи міських соціальних рухів // Вісник Маріупольського державного університету. Серія: Історія. Політологія. – 2016. – Вип. 16. – С. 265-274.</p> <p>6.Була С. Зміна електоральних преференцій на місцевих виборах до Львівської міської ради 2020 р. /Світлана Була // Політичні партії і вибори: українські та світові практики: зб. ст. і тез за результатами п'ятої міжнародної наукової конференції «Політичні партії і вибори: українські та світові практики» (пам'яті Юрія Романовича Шведа) від 28 листопада 2020 року / за ред. Анатолія Романюка і Віталія Литвина. – Львів: Львівський національний університет імені Івана Франка, 2021. – Вип. 5. – с. 63-67- URL: https://filos.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/08/5-vypusk.pdf</p> <p>7.Була С. Вплив партій на локальну демократію в Україні. /Світлана Була, Оксана Щурко // Політичні партії і вибори : українські та світові практики : зб. ст. і тез за результатами міжнародної наукової конференції «Малі політичні партії та актори у політичному процесі на регіональному та локальному (субнаціональному) рівнях : Україна і світ» – шостої у рамках серії міжнародних конференцій кафедри політології «Політичні партії і вибори : українські та світові практики» (пам'яті Юрія Романовича Шведа) від 26–27 листопада 2021 року / [за ред. Анатолія Романюка і Віталія Литвина]. – Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2022. – Вип. 6. – с. 118-124 - URL: : file:///C:/Users/bulas/Desktop/%D0%9F%D0%BB%D0%B2%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D1%96%20%D0%BF%D1%83%D0%B1%D0%BB%D1%96%D0%BA%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%97%202022/%D0%9A%D0%BE%D0%BD%D1%84%D0%B5%D1%80%D0%B5%D0%BD%D1%86%D1%96%D1%8F%20%D0%BF%D0%B0%D0%BC%D1%8F%D1%82%D1%96%20%D0%A8%D0%B2%D0%B5%D0%B4%D0%B8%206%20+/Parties.%20Vol.%206%20(1).pdf</p>		
13-148 год	Тема 11. Місьцеве самоврядування та децентралізація. Децентралізація в Україні: проблеми та перспективи	Лекція, презентація, дискусія – 4 год. Семінар, групова робота, дискусія – 4 год. Самостійна робота, доповідь, бесіда,	<p>1.Воронов М. Інститут старости у системі муніципального права України. <i>Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія «Право»</i>. 2017. Вип. 23. С. 50–53</p> <p>2.Врублевський О. Голова ОТГ і староста: повноваження, субординація та службові відносини. <i>Децентралізація дає можливості</i>. 30.04.2018. URL: https://decentralization.gov.ua/news/8755</p> <p>3.Децентралізація і формування політики регіонального розвитку в Україні: наукова доповідь / О. Шевченко та ін.; за наук. ред. Я. Жаліла. Київ: Національний інститут стратегічних досліджень, 2020. 153 с.</p>	Опрацювання додаткової літератури до теми. Підготувати доповідь та дискусії по питаннях теми 9 год.	103-14 тиждень

		<p>обговорення – 9 год.</p>	<p>4.Із законопроектів про інститут префектів таємниці ніхто не робить – прем'єр. <i>Українформ</i>. 06.03.2020. URL: https://www.ukrinform.ua/rubric-polytics/2891133-iz-zakonoproektiv-pro-institut-prefektiv-taemnici-nihto-ne-robit-premer.html</p> <p>5.Інституційний розвиток місцевого самоврядування в Україні в умовах державно-управлінських реформ / І. Козюра та ін.; за заг. ред. Ю. Сурміна, І. Козюри. К.: НАДУ, 2013. 52 с.</p> <p>6.Була С.П. Впровадження підходу «Smart City» в містах України /Світлана Була // Політичні процеси сучасності: глобальний та регіональні виміри. Збірник матеріалів II Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Івано-Франківськ, 23-24 травня 2019 р.). – Івано-Франківськ, 2019. - с. 145-147 - URL: https://kpol.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/102/2020/03/%D0%97%D0%91%D0%86%D0%A0%D0%9D%D0%98%D0%9A-23-24-%D0%A2%D0%A0%D0%90%D0%92%D0%9D%D0%AF-2019-%D0%B4%D0%BE-%D0%B4%D1%80%D1%83%D0%BA%D1%83.pdf</p> <p>7.Була С. Міські англомератії в Україні: сучасні виклики та можливості. /Світлана Була // Україна в системі європейської економічної і політичної інтеграції: матеріали доповідей Міжнародної науково-практичної конференції (м. Ужгород, 27-28 квітня 2020 року) / За заг. ред.: М. М. Палінчак, В.В. Химинець, М.М. Король. – Ужгород: РІК-У, 2020. – с. 23-27 - URL: https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/bitstream/lib/30963/1/%D0%AE%D1%80%D0%BE%D1%88%202020%20%D0%9F%D0%BE%D0%BB%D1%96%D1%82%D0%B8%D0%BA%D0%B0%20%D1%96%20%D1%86%D0%B5%D1%80%D0%BA%D0%B2%D0%B0%20%D0%B2%20%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%97%D0%BD%D0%B0%D1%85%20%D0%B7%D0%B0%D1%85%D1%96%D0%B4%D0%BD%D0%BE%D1%97%20%D0%84%D0%B2%D1%80%D0%BE%D0%BF%D0%B8.pdf</p> <p>8.Мищак І. Реформа децентралізації в Україні: основні тенденції та перспективи завершення. <i>Конституційний процес в Україні: політико-правові аспекти</i>. 2021. № 2 (82). С. 3–7.</p> <p>9.Bula S. DECENTRALIZATION PROCESSES IN POLAND AND HUNGARY AS A REFERENCE POINT FOR UKRAINE / S.Bula, O.Shurko // STUDIUM EUROPY SRODKOWEJ I WSCHODNIEJ/ Wydawnictwo Wyższej Szkoły Gospodarki Krajowej w Kutnie – KUTNO, - CZERWIEC 2021. – NR 15, POŁROCZNIK - s.260-279 - URL: file:///C:/Users/bulas/Desktop/%D0%9F%D0%BB%D0%B2%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D1%96%20%D0%BF%D1%83%D0%B1%D0%BB%D1%96%D0%BA%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%97%202022/%D0%92%D0%B8%D0%B4%D0%B0%D0%BD%D1%96%20%D0%BF%D1%80%D0%B0%D1%86%D1%96%20%D1%96%20%D0%B7%D0%B1%D1%84</p>		
--	--	-----------------------------	--	--	--

			<p>%D1%80%D0%BD%D0%B8%D0%BA%D0%B8/Studium%20Europy%20Srodkowej%20i%20Wschodniej%20NR15%20CZERWIEC%202021_2.pdf</p> <p>10.Була С. Процес децентралізації в Україні: досягнення та перспективи. /Микола Палінчак, Світлана Була // Принципи формування зовнішньої політики держави: економічні та інституціональні аспекти: матеріали доповідей Міжнародної науково-практичної конференції (м. Ужгород, 14-15 травня 2021 року) / За заг. ред.: М. М. Палінчак, В. П. Приходько, В. В. Химинець та ін. – Ужгород: Видавничий дім «Гельветика», 2021. – с. 74-77</p> <p>11..Була С. Сучасний стан процесу децентралізації в Україні: практичний вимір /Світлана Була // Тези звітної наукової конференції філософського факультету / Відп. за випуск Л. Рижак, Н. Жигайло. – Львів, 2021. – с. 123-125 – URL: https://filos.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/03/Tezy-konferentsii-2021.pdf</p>		
15 4 год	Тема 12. Матеріально-фінансова основа місцевого самоврядування. Фінансові ресурси місцевого самоврядування в Україні. Місцеві бюджети: формування, доходи, витрати, використання коштів.	Лекція, презентація, дискусія – 2 год. Семінар, групова робота, дискусія – 2 год. Самостійна робота, доповідь, бесіда, обговорення – 4.5 год.	<p>1.Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо запровадження середньострокового бюджетного планування: Закон України № 2646-VIII від 06.12.2018. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2646-19#Text</p> <p>2.Бюджетна децентралізація: доходи місцевих бюджетів зросли на 37 % [Електронний ресурс] // Децентралізація влади. — URL: http://decentralization.gov.ua/news/item/id/415</p> <p>3.Коваль Ю. О. Фінансова автономія місцевого самоврядування як складова соціальної політики держави в Україні / Коваль Ю. О. // Політологічний вісник. 36-к наук.праць. — К. : ВАДЕКС, 2014. — Вип. 75. — С. 354–363.</p> <p>4.Кулай А. В. Шляхи усунення асиметрій місцевих бюджетів України: європейський досвід / А. В. Кулай // Економічний вісник Донбасу. — 2014. — № 3 (37). — С. 82–87.</p> <p>5.Ольшанський О. Збалансування місцевого бюджету: сучасні виклики [Електронний ресурс] / О. Ольшанський // Теорія та практика державного управління. — Вип. 4 (47). — 2014. — С. 310–318.</p> <p>6.Слободжан О. Стабільність бюджетного законодавства дозволить громадам розвинути власний потенціал. — URL : https://auc.org.ua/novyna/stabilnist-byudzhetnogo-zakonodavstva-dozvolyt-gromadam-rozvyvnuty-vlasnyy-potencial</p> <p>7.Зміни податкового законодавства на 2022 рік: що отримають громади за пропозиціями АМУ. — URL : http://dunrada.gov.ua/news-one/7353</p>	Опрацювання додаткової літератури до теми. Підготувати доповідь та дискусії по питаннях теми 4,5 год.	15 тиждень
16 4 год	Тема 13. Моделі економічного розвитку громад. Місцевий економічний розвиток	Лекція, презентація, дискусія – 2 год. Семінар, групова робота, дискусія – 2 год.	<p>1.Про внесення змін до Методики формування спроможних територіальних громад: Постанова Верховної Ради.// Відомості Верховної Ради України. – 2020. – URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/34-2020-%D0%BF</p> <p>2.Ковач В. І. Теоретичні основи єврорегіонального транскордонного співробітництва України та Словаччини / В. І. Ковач // Науковий вісник</p>	Опрацювання додаткової літератури до теми. Підготувати доповідь та	16 тиждень

		Самостійна робота, доповідь, бесіда, обговорення – 4.5 год.	Ужгородського університету. Серія Економіка. — 2014. — Випуск 2 (43). — С. 239–242. 3.Стратегія інновацій та доброго врядування на місцевому рівні [Електронний ресурс]. – UR: http://www.slg-coe.org.ua/wp-content/uploads/2015/05/Strategy_for_Innovation.pdf	дискусії по питаннях теми 4,5 год.	
Ра зом		64 год. 32 лекцій 32 практичні		71 самостійна робота Разом 135	